

Türk Tarihinde Yer Alan Önemli Kadın Şahsiyetler Hakkında Öğrenci Bilgi Düzeyleri

Halil TOKCAN¹ & Emre KOLYİĞİT²

¹Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye

²Ömer Halisdemir Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye

Gönderilme Tarihi: **Kasım 2017** Kabul Tarihi: **Aralık 2017**

Özet:

Bu çalışmanın temel amacı ortaokul öğrencilerinin Türk tarihteki önemli 25 kadın şahsiyete ait bilgi düzeylerini ortaya koymaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Türk tarihinde kahramanlıkları ile ön plana çıkmış veya Cumhuriyet kurulduktan sonra belirli mesleklerde ilk olan kadınlara ait soruların yer aldığı bilgi testi kullanılmıştır. Bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma Niğde ilinde yer alan üç ortaokulda öğrenim gören 199 7. sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeyleri incelendiğinde; öğrencilerin en fazla tanıdıkları isimlerin Sabiha Gökçen, Tansu Çiller ve Halide Edip Adıvar olduğu görülmektedir. Öğrencilerin çalışmada yer alan kadın şahsiyetler içinde en az bildikleri kişiler ise Rafet Angın, Nurcan Taylan ve Filiz Dinçmen olmuştur. Öğrencilerin çalışmada yer alan kadın kahraman bilgi düzeylerinin, meslek gruplarında ilk olan kadınlara oranla daha iyi olduğu söylenebilir. Öğrencilerin milli mücadele yer alan kadın kahramanları bilme oranı %31.7 ile %43.7 arasında değişmektedir. Öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Çalışma sonucuna göre öğrencilerin kadın kahraman ve şahsiyetler hakkında bilgi düzeylerini arttırmak için okul koridorlarına bu şahsiyetlerle ilgili bilgiler içeren afişler asılması, bu şahsiyetlerle ilgili belgeseller izlettirilmesi ve ödevler verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, kadın kahraman, kadın şahsiyet, Türk tarihinde kadın.

Abstract

The main purpose of this study is to reveal the knowledge levels of the 25 important female subjects in Turkish history. As a means of collecting data in the survey, a knowledge test in which questions related to women who had a heroism in Turkish history or who were first in the profession after the establishment of the republic were used. In this study, a descriptive scanning model was used. The study was conducted on 199 7th grade students in three secondary schools in Niğde. According to the results of the research, when the knowledge level of the students about the important female figures in the Turkish history is examined; it's seen that the most known names of the students are Sabiha Gökçen, Tansu Çiller and Halide Edip Adıvar. Among the female figures who were involved in the study, the least learned were Rafet Angın, Nurcan Taylan and Filiz Dinçmen. It can be said that the knowledge level of the female hero in the study is better than the first female in the professional group. The rate of the students' knowledge of women heroes taking part in the national struggle varies between 31.7% and 43.7%. The knowledge level of the students about the important female figures in Turkish history didn't show any significant difference according to the gender variable. According to the result of the study, it is suggested that students should post banners containing

*Sorumlu Yazar E-mail:

Orcid ID:

**Bu çalışmanın bir kısmı 2. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu (Asos Congress)'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur

information about these personalities in the corridors of the school, to observe documents related to these figures and to give homeworks in order to increase the knowledge level about female heroes and personalities.

Keywords: *Woman, woman hero, woman personality, woman in Turkish history.*

GİRİŞ

Toplumun bir ferdi olan kadınlar, birçok toplumda zamanla değişen statüde toplumdaki yerlerini almışlardır. İnsanlık tarihinin başlangıcından XX. yüzyıla kadar bütün dünyada cinsiyete göre işbölümü yapılmıştır. Cinsiyete göre yapılan iş bölümünün sonucunda kültürel değerler, sosyal kabuller ve protokoller şekillenmiştir. Erkekler dış dünya ile ilgili faaliyetlerde etkin olurken kadınlar daha çok ev içi faaliyet ve aile ilişkilerini düzenlemişlerdir. Bu iş bölümü sonucunda kadınlar dış dünya ile ilgili faaliyetlerde görev alıp kendilerini geliştirme imkânından mahrum kalmışlardır. Kadınlar dış hayatın bütün alanlarında ikinci derecede rol almışlardır. Bazı topluluklarda kadınların yeteneklerinin ve zekâlarının erkeklerden geri olduğu bile kabul edilmiştir. Günümüzde bile bu anlayışın etkili olduğu toplumlar veya guruplar bulunmaktadır. Bundan dolayı sanatta, bilimde, edebiyatta, politikada öncü durumda kadın sayısı oldukça azdır. Türkiye’de de durum çok farklı değildir. 2002 BM İnsani Gelişme Raporu’na göre Türkiye, toplumsal cinsiyetle bağlantılı gelişme açısından 177 ülke arasında 88. sırada bulunurken, 2013 endeksinde 149 ülke arasında 69. sırada yer aldı (Bars, 2014:124; Berktaş, 2004; Web1).

Ortaçağ Avrupa’sında kadın, insandan çok, erkeğin istediği zaman dövüp her türlü eziyet yapabileceği, en ağır cezalara çarptırılacak bir obje olarak algılanmış. Kilise ve hukuk bu duruma seyirci kalırken çoğu zamanda bu adaletsizliği doğal ve gerekli görmüştür. Öyle ki, ortaçağ Avrupasında, kocasının attığı tekme sonucu çocuğunu düşüren bir kadın sırf çocuğunu düşürdüğü için yakılarak öldürülüyordu (Konan, 2011:160).

Dünyada kadın hakları konusunda en önemli gelişme sanayi devrimiyle beraber yaşandı. Kadınların iş yaşamına erkeklerle berabere eşit şekilde girmesi çeşitli hakları kazanmalarına neden oldu. Kuzey Avrupa ülkelerinde (Finlandiya, İsveç, Norveç) kadınlar 1900’lü yıllardan itibaren siyasal hayata katılmaya başladılar. İngiltere’de kadınlar 1. Dünya savaşı sonunda siyasi haklarını kazanırken, bu hareket daha sonra Amerika Birleşik Devletlerinde kendini göstermiş ve Amerikan kadınları da 1919 yılında seçme ve seçilme hakkına sahip olmuşlardır. Kadınlara siyasi hakların tanınması toplumda siyasi katılımının sağlanması açısından temel teşkil etmektedir. Bu sayede kadınlar toplum tarafından biçilen rollerin dışına çıkarak kamusal alanda varlık gösterebilmiştir (Konan, 2011:160).

Türklerde Kadının Konumu

Eski Türklerde kadın ve erkeğin toplumda eşit bir seviyede olduğunu söyleyebiliriz. Eski Türkler anneye “ög” derlerdi. Bugün kullandığımız öksüz kelimesi de buradan gelmektedir. Babadan sonra aileyi anne temsil ederdi. Babanın mirası anneye değerd. Çocuklarının varisi de anne idi. Kadınlar Türk tarihinde hükümdarların nâibi veya devlet içinde büyük söz sahibi idiler. Ana daha önce gelir ve ana-baba denirdi. Türkler kız ve erkek çocuklar arasında bir ayrılık göstermiyorlardı. Eski Türklerde evin sahibi kadındı. Kız evin başı, evin yakışığı, kazanın kulpu gibidir. Kadın evlendiğinde kız ailesine verilen mala kalın denirdi. Kalını verilen gelin ailenin eşit üyesidir (Bars, 2011:124).

Orta Asya’da kadının erkekle her alanda eşit olduğunu söyleyebiliriz. Orhun Kitabelerinde hakanın karısının kocası ile birlikte Türk toplumunun başına indiği anlatılır. Türk hükümdarları yabancı elçileri kabul ettikleri zaman eşleri de resmi olarak kabulde hazır bulunur. M.S. 981’de Çin imparatorunun Güney Uygur hükümdarı Aslan Han a yolladığı elçinin kabulünde Hanın eşi ve çocukları da hazır bulunmuştur. Kadın aile içinde erkek ile eşit haklara sahipti. Bu devirde kadının kocası Hakan yanında devlet idaresine katıldığı hatta bazen devleti tek başına yönettiği bile olmuştur. Kadına Türkan veya Bilge Hatun sıfatları verilmiştir. Emirnameler fermanlar “Hakan ve Hatun buyuruyor ki” şeklinde çıkarılırdı. Hatta öyle ki kağanın emirnameleri sadece Hakan buyuruyor ki” ifadesiyle başlamışsa geçerli kabul edilmezdi. Yabancı devletlerin elçileri sadece hakanın huzuruna çıkmazlardı. Elçilerin kabulü esnasında hatunun da hakanla beraber olması gerekirdi. Bazen de hatunlar tek başlarına elçileri kabul ederlerdi (Konan, 2011:161; Gündüz, 2012:131).

Türkler 7 ile 11. yüzyıllar arasında kalan 400 yıllık bir süreç içinde İslamiyeti kabul etmişlerdir. İslami kuralların dar ve muhafazakâr yorumları sonucunda eve kapanan kadın hem sosyal yaşamdan hem de bu yaşamdaki siyasi haklarını kullanma yetisinden mahrum kalmıştır. Osmanlı toplumunda kadın kamusal hayatta boy göstermekten daha çok ev yaşamına doğru çekildi. Türk toplumunda kadının tekrar toplumda istenen yere varmasında Osmanlı İmparatorluğu’nda özellikle Tanzimat’ın ilanından sonra gelen süreçte verilen mücadele önemli rol oynamıştır. Meşrutiyet döneminde kadınların sayısı 40’a ulaşan dergi ve gazete çıkardıklarını biliyoruz. Kadınlar da erkekler gibi basında seslerini duyurmaya ve gazeteler dergilerle haklarını aramaya başladılar. Bunlar arasında en çok tanınanlardan biri olan Terakki gazetesinde Batıdaki kadınların haklarından ve siyasi hak talep etmelerinden söz edilerek Osmanlı kadınlarının da artık bu talepte bulunmaları isteniyordu (Konan, 2011:162-164).

Tanzimat’tan sonra çok sınırlı biçimde de olsa, kadınların eğitim ve çalışma yaşamına girmesine yönelik bazı adımlar atıldı. 1842’de Askeri Tıbbiye ’ye bağlı Ebelik Okulu, 1869’da Kız Sanat Okulu (İnas Sanayi Mektebi), 1870’de Kız Öğretmen Okulu (Darülmualimat) açıldı ve kız çocuklarının ilk ve ortaokul (iptidai ve rüştiye) eğitimi görmelerinin önü açıldı. Bu adımlar, dönemin yönetimi tarafından kadınlar için iki mesleğin uygun görüldüğünü ortaya koyuyordu: ebelik (hemşirelik) ve öğretmenlik (Kaymaz, 2010, s.337)

Türk kadınının Millî Mücadele’deki azmi ve fedakârlıkları belki de bütün dünyada emsali görülmemiş, âdeta adı konulmamış, yazılmamış bir kadın destanı gibidir. Cephede elinde silahla savaşanlardan cephe gerisinde Mehmetçiğe lojistik destek verenlere, miting meydanlarında kalabalıkları millî mücadeleye ikna edenlerden teşkilatlanarak dernek kuranlara, Türk kadınları, kurtuluş destanımızda hiç de hafife alınmayacak büyük işler yapmıştır. Bu kahramanların birçoğunun ise maalesef isimleri bile bilinmemektedir. (Çavdar, 2015, s.62)

Türk kadınlarının özellikle Çanakkale savaşı ve milli mücadele sırasında gösterdikleri kahramanca tutum onların cumhuriyetle beraber birçok hakka sahip olmasını sağlamıştır. Nene Hatun, Onbaşı Nezahat, Kılavuz Hatice, Şerife Bacı, Kara Fatma, Halide Edip gibi kadınların yaptığı faaliyetler Cumhuriyetin ilanından sonra kadın haklarının hızla kazanılmasında rol oynamıştır (Kurnaz, 1992; Arabacı, 2007; Yazıcı, 2011; Şahin ve Şahin, 2013; Çavdar, 2015) Atatürk bu konuda “Dünyada hiçbir milletin kadını “Ben Anadolu Kadınından fazla çalıştım. Milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu Kadını kadar

emek verdim,” diyemez!” (Web2) diyerek Türk kadınının milli mücadeledeki rolünün öneminin altını çizmiştir.

Cumhuriyetin kurulması ve Atatürk’ün desteğiyle Türk kadını birçok hakka kavuşmuştur. 17 Şubat 1926’da Türk Medeni Kanunu’nu kabul edildi. Kanun ile erkeğin çok eşliliği ve tek taraflı boşanmasına ilişkin düzenlemeler kaldırıldı, kadınlara boşanma hakkı, velayet hakkı ve malları üzerinde tasarruf hakkı tanındı. 1930’da Belediye yasası çıkarıldı. Yasa ile kadınlara belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı tanındı. 26 Ekim 1933’te Köy Kanunu’nda değişiklik yapılarak kadınlara köylerde muhtar olma ve ihtiyar meclisine seçilme hakları verildi. 5 Aralık 1934’te Anayasa değişikliği ile kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı. Türkiye bu hakkı kadınlara tanıyan ilk Avrupa ülkesi oldu. Türk kadını bu yeni haklarını hemen kullandı (Web3). Böylece toplumda kadınlar hak ettiği yerleri almaya başlamış ve birçok toplumsal alanda erkeklerle birlikte görev almışlardır. Böylece daha önce toplumda hiç yer almayan doktor, tiyatro sanatçısı, bilim insanı, muhtar, belediye başkanı, bakan, başbakan gibi görevlerde kadınlarda görülmüştür (Berktaş, 2004; Cin, 1984).

Etkili vatandaş yetiştirmeyi hedefleyen sosyal bilgilerin bu hedefine ulaşması kadın erkek demeden toplumdaki her bireyin eşit haklara sahip olmasından geçer. Bu amaçla 2005 sosyal bilgiler programına kadın haklarının gelişimiyle ilgili kazanımlar ve etkinlikler eklenmiştir. 6. Sınıfta Güç, Yönetim ve Toplum öğrenme alanı “Demokrasinin Serüveni” ünitesinde yer alan “Türk tarihinde kadının konumu ile ilgili örnekleri, kadın haklarının gelişimi açısından yorumlar.” (MEB, 2005). Kazanımıyla özellikle öğrencilerin kronolojik olarak verilen örnek olay ve olgulardan yararlanılarak Türk kadın haklarının gelişim süreci incelemesi istenmiştir. Böylece öğrencilerden Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetleri öğrenmeleri ve bunların faaliyetleri hakkında fikir sahibi olmaları beklenmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin tarihimizdeki önemli Türk kadın şahsiyetler ve kadın kahramanlara ait bilgi düzeylerini ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi üzerinde durulmuştur.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Karasar, 2005:77).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim- öğretim yılının güz döneminde Niğde ilindeki üç ortaokulda öğrenim gören 199 7. sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma grubunda 7. Sınıfların seçilme sebebi öğrencilerin 6. Sınıfta Güç, Yönetim ve Toplum öğrenme alanı “Demokrasinin Serüveni” ünitesinde yer alan “Türk tarihinde kadının konumu ile ilgili örnekleri, kadın haklarının gelişimi açısından yorumlar.” Kazanımı sonrası önemli bazı kadın şahsiyetleri öğrenmiş olması rol oynamıştır. Çalışma grubunun seçilmesinde kolay ulaşılabilir olması tercih sebebi olmuştur. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin kişisel bilgileri tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin kişisel bilgileri

Okul	F	%
Ortaokul 1	100	50,3
Ortaokul 2	61	30,7
Ortaokul 3	38	19,1
Total	199	100,0

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak bilgi testi kullanılmıştır. Bilgi testinde Türk tarihinde yer etmiş, kahramanlık göstermiş kadınlar ile cumhuriyetin ilanı ile birlikte belirli mesleklerde ilk olma özelliği gösteren kadınlar seçilmiştir. Başta belirlenen 30 kadın için uzman görüşüne sunulmuş ve üç uzmanın görüşü sonucu 30 kadın şahsiyet 25 şahsiyete indirilmiştir. Bilgi Her doğru verilen cevaba 1, her yanlış verilen cevaba 0 değeri verilmiştir. Testten alınabilecek en yüksek puan 25'tir.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin çözümlenmesinde SPSS 18 paket programından yararlanılmıştır. Soruların çözümlenmesinde; betimsel istatistiklerden frekans (f) ve yüzde (%) kullanılmıştır. Bağımsız değişkenin iki alt düzeyden oluştuğu değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisini test etmek için t-testi kullanılmıştır. Verilerin yorumlanmasında $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Öğrencilerin Türk Tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeyleri

Soru sırası	Doğru		Yanlış	
	f	%	f	%
1.Tomris Hatun (İlk Kadın hükümdar)	49	24,6	150	75,4
2.Gül Esin (İlk seçilen kadın muhtar)	65	32,7	134	67,3
3.Nene Hatun (93 harbindeki Erzurumlu kadın kahraman)	77	38,7	122	61,3
4.Refet Angın (İlk kadın öğretmenlerden)	34	17,1	165	82,9
5.Süreyya Ağaoğlu (İlk kadın avukat)	61	30,7	138	69,3
6.Sabiha Gökçen (Dünyanın ilk kadın savaş pilotu)	169	84,9	29	14,6
7.Onbaşı Nezahat (Milli mücadelenin istiklal madalyalı kahramanlarından)	63	31,7	136	68,3
8.Lale Aytaman (İlk kadın vali)	74	37,2	125	62,8
9.Safiye Ali (İlk kadın tıp doktoru)	80	40,2	135	59,8
10.Lale Orta (Futbolcu, Avrupa'nın ilk FIFA kokartlı kadın hakemi)	64	32,2	135	67,8
11.Tansu Çiller (İlk kadın başbakan)	114	57,3	85	42,7
12.Kılavuz Hatice (Çukurova bölgesi Milli mücadele kahramanlarından)	66	33,2	133	66,8
13.Feriha Sanerk (İlk kadın emniyet müdürü)	48	24,1	151	75,9
14.Özlem Bozkurt (İlk kadın kaymakam)	40	20,1	159	79,9
15.Türkan Akyol (İlk kadın bakan)	56	28,1	143	71,9
16.Fazıla Şevket Giz (İlk kadın profesör)	74	37,2	125	62,8
17.Şerife Bacı (Kastamonulu milli mücadele kahramanı)	81	40,7	118	59,3

18.Samiye Cahid Morkaya (İlk kadın otomobil yarışçısı)	66	33,2	133	66,8
19.Güler Karakülah (İlk kadın milli eğitim müdürü)	44	22,1	155	77,9
20.Kara Fatma (İstiklal madalyalı milli mücadele kahramanı)	79	39,7	120	60,3
21.Nurcan Taylan (İlk olimpiyat şampiyonu kadın halterci)	38	19,1	161	80,9
22.Afife Jale (İlk Müslüman kadın tiyatro sanatçısı)	70	35,2	129	64,8
23.Keriman Halis (Türkiye'nin ilk dünya güzeli, piyanist)	65	32,7	134	67,3
24.Filiz Dinçmen (İlk kadın büyükelçi)	39	19,6	160	80,4
25.Halide Edip Adıvar (Yazar, siyasetçi, akademisyen, milli mücadele kahramanı)	87	43,7	112	56,3

Tablo 2'den öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeyleri incelendiğinde; öğrencilerin en fazla tanıdığı isim %84.9 ile Sabiha Gökçen; %57.3 ile Tansu Çiller; %43.7 ile Halide Edip Adıvar olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en az tanıdığı kadın şahsiyetler ise %17.1 ile Rafet Angın; %19.1 ile Nurcan Taylan ve %19.6 ile Filiz Dinçmen'dir.

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin kadın kahraman bilgi düzeylerinin, meslek gruplarında ilk olan kadınlara oranla daha iyi olduğu söylenebilir. Öğrencilerin milli mücadele yer alan kadın kahramanları bilme oranı %31.7 (Onbaşı Nezahat) ile %43.7 (Halide Edip Adıvar) değişmektedir. Öğrencilerin en az üçte birlik kısmı Nene Hatun (%38.7), Onbaşı Nezahat (%31.7), Kılavuz Hatice, (%33.2) Şerife Bacı (%40.7), Kara Fatma (%39.7) ve Halide Edip (%43.7) gibi milli mücadele kahramanlarını bilmektedir.

Öğrencilerin meslek gruplarında ilk olan kadınları bilme oranı ise %17.1 ile %84.9 arasında değişmektedir.

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin en iyi bildiği meslek grubu şahsiyetinin dünyanın ilk kadın savaş pilotu olan Sabiha Gökçen olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %84.9'u Sabiha Gökçen'i tanımaktadır. Sabiha Gökçen'den sonra en fazla tanınan kadın şahsiyet politikacı ve ilk Türk kadın başbakanı Tansu Çiller'dir. Öğrencilerin %57,3'si Tansu Çilleri tanımaktadır. Meslek grubunda yer alan ilk kadın şahsiyetlerden en fazla tanınan üçünü kişi ise Safiye Ali' (%40.2)'dir.

Tablo 3. Öğrencilerin Türk Tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılığı için t- testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	Ss	Sd	P
Kız	84	9,4048	3,03839	,33151	,467
Erkek	115	9,0870	2,98700	,27854	

Tablo 3'den öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılığı için t- testi sonuçları incelendiğinde; çalışma grubundaki öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. [$t(33)=-736; P>.05$]. Öğrencilerin bilgi testine ilişkin puanlarında kız öğrencilerin puanları ortalaması ($x=9,40$) iken erkek öğrencilerin puanları ortalaması ($x=9,08$) olmuştur. Aradaki sayısal fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu araştırmaya katılan öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeylerinin cinsiyet açısından benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan çalışma sonucu ortaya çıkan sonuçlar şunlardır;

Öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeyleri düşüktür. Öğrencilerinin Türk tarihinde yer edinmiş en iyi bildikleri kadın şahsiyet %84.9 ile Sabiha Gökçen olmuştur. Bunun en önemli nedeni olarak Sabiha Gökçen'in sosyal bilgiler ders kitabında yer alması, adına İstanbul'da bir havaalanı bulunması ve sosyal çevrede isminin fazlaca günlük hayatta geçmesi gösterilebilir. Sabiha Gökçen bu nedenle öğrencilerin zihinlerinde yer edinmiştir. Yine öğrencilerin en fazla tanıdıkları diğer kadın şahsiyetler ilk başbakan Tansu Çiller (%57.3) ve milli mücadele kahramanlarından, yazar, siyasetçi ve akademisyen Halide Edip Adıvar (%43.7) ve ilk kadın tıp doktoru Safiye Ali (%40.2) olduğu görülmektedir. Yine bu kadın şahsiyetlerin fazla tanınmasında bu kişilerin sosyal bilgiler ders kitaplarında fotoğraflarıyla yer alması gösterilebilir. Ayrıca Tansu Çiller'in isminin televizyonlarda ve sosyal medyada sık sık geçmesi, Halide Edip Adıvar'ın birçok romanının öğrenciler tarafından okunması da tanınırlıklarının artmasını sağladığı söylenebilir.

Yine çalışma sonucuna göre öğrencilerin kadın kahraman bilgi düzeylerinin, meslek gruplarında ilk olan kadınlara oranla bir parça daha iyi olduğu söylenebilir. Öğrencilerin en az üçte birlik kısmı Nene Hatun (%38.7), Onbaşı Nezahat (%31.7), Kılavuz Hatice, (%33.2) Şerife Bacı (%40.7), Kara Fatma (%39.7) ve Halide Edip (%43.7) gibi milli mücadele kahramanlarını bilmektedir. Bunun da yine en önemli nedeni milli mücadelede yer alan kadın şahsiyetlerin sosyal bilgiler dersinde hem Kültür Miras öğrenme alanı milli mücadele konularında hem de "Güç, Yönetim ve Toplum" öğrenme alanı Türk tarihindeki kadınlar konusunda geçmesi gösterilebilir.

Öğrencilerin Türk tarihinde en az bildikleri kadın şahsiyetler ise ilk kadın öğretmenimiz olan Refet Angın (%17,1); olimpiyatlarda kadınlarda Türkiye'ye ilk altın madalyayı getiren Nurcan Taylan (%19.1) ve ilk kadın büyükelçi Filiz Dinçmen (%19.6) olmuştur. Bu kadın şahsiyetlerin ders kitabında yer almamaları veya öğrencilerin çevrelerinde bu isimlerin fazla zikredilmemesi tanınırlığını düşürdüğü söylenebilir.

Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında bilgi düzeylerine ilişkin toplam puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark göstermemiştir. [$t(33)=-736;P>.05$]. . Bu bulgu araştırmaya katılan öğrencilerin türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında öğrenci bilgi düzeylerinin cinsiyet açısından benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Araştırmaya katılan kız öğrencilerin puanları ortalaması ($x=9,40$) her ne kadar erkek öğrencilerin puanları ortalaması ($x=9,08$)'ndan fazla olsa da bu fark anlamlı bir fark oluşturmamıştır. Bu durumda öğrencilerin kız veya erkek olmasının kadın şahsiyetleri bilmede anlamlı düzeyde bir farklılık yaratmadığı söylenebilir.

ÖNERİLER

Bu araştırmaya dayalı olarak öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkında bilgi düzeylerinin arttırmak için şu öneriler yapılabilir:

-Öğrencilerin kadın kahraman ve şahsiyetler hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için okul koridorlarına bu şahsiyetlerle ilgili bilgiler içeren afişler asılabilir.

-Ortaokullara seçmeli ders olarak konusu kahramanların olduğu ve kadınları ön plana çıkaran “kahramanımı tanıyorum” isminde ders konulabilir.

-Öğrencilere Türk kadın şahsiyetler ve kahramanlar hakkında belgesel izlettirilebilir.

-Öğrencilere kadın şahsiyetlerle ilgili proje ödevleri verilebilir.

KAYNAKLAR

Arabacı, H.M. (2007). Milli mücadelenin hazırlık safhasında halide edib adıvar'ın faaliyetleri ve mustafa kemal atatürk. Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler dergisi, 19, 271-294.

Ankoğlu Ündücü, C, Türk, F. (2012). Kamu hayatında Türk kadını. Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi, 32, 31-53.

Bars, M.E. (2014). Türk kahramanlık destanlarında kadın tipleri. International Journal of Languages' Education and Teaching (İJLET), 3, 122-140.

Berktaş, F. (2004) Kadınların insan haklarının gelişimi ve Türkiye. Sivil Toplum ve Demokrasi Konferans Yazıları, no 7 çevrim-içi: http://stk.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/02/01/berktay_std_7.pdf adresinden 10 Haziran 2017 tarihinde ulaşılmıştır.

Cin, H. (1984). Elli yıl önceki Türk ve dünya kadınının fiili ve hukuki durumu. Türk Kadınına Siyasi Hakların Tanınmasının 50. Yılı Uluslararası Konferansı. Ankara: Kadın Demekleri Federasyonu.

Çavdar, D. (2015). Millî mücadele'de kahraman türk kadınları. Türkiye tohumcular birliği dergisi (TÜRKTÖB), 4, 62-65.

Gökçimen, S. (2008). Ülkemizde kadınların siyasal hayata katılım mücadelesi. Yasama Dergisi, 5, 5-59.

Gündüz, A. (2012). Tarihî süreç içerisinde Türk toplumunda ve devletlerinde kadının yeri ve önemi. The Journal of Academic Social Science Studies (JASS), 5(5), 129-148.

Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Kaymaz, İ.Ş. (2010). Çağdaş uygarlığın mihenk taşı: Türkiye'de kadının toplumsal konumu. Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, 337, 333-366.

Konan, B. (2011). Türk kadınının siyasi hakları kazanma süreci. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 60(1), 157-174.

Kumaz, Ş. (1992). Cumhuriyet öncesinde Türk kadını (1839-1923). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB, (2005). Sosyal bilgiler 4-7. sınıf öğretim programı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi

Şahin, C., Şahin, M. (2013). Osmanlı son dönemi ile milli mücadele yıllarında türk kadınının sosyal, siyasî ve askerî faaliyetleri. NEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2(2), 53-72.

Yazıcı, 2011. Çanakkale savaşında türk kadınının rolü. Gazi Akademik Bakış, 5 (9) file:///C:/Users/PC/Downloads/142-258-1-SM%20(2).pdf adresinden 15.03.2017 tarihinde ulaşılmıştır.

Web1: 2014 İnsani Gelişme Raporu file:///C:/Users/PC/Downloads/2014%20%20İnsani%20Gelişme%20Raporu%20-%20A%C3%A7%C4%B1klama%20Notu%20(T%C3%BCrkiye)%202014.pdf

Web 2: Atatürk'ün kadınlar ile ilgili sözleri. Çevrim-içi <http://www.nkfu.com/ataturkun-kadınlar-ile-İlgili-sözleri/> adresinden 12 Mart 2017 tarihinde ulaşılmıştır.

Web3: Türk kadınına sağlanan haklar çevrim-içi: <http://img.eba.gov.tr/859/7ad/20e/e6f/89a/a04/5c0/a9f/b37/a9e/5fa/4f8/a4c/b14/007/8597ad20ee6f89aa045c0a9fb37a9e5fa4f8a4cb14007.pdf> adresinden 5 Ağustos 2017 tarihinde ulaşılmıştır.

E. (2002). Sınıf yönetimiyle ilgili genel olgular. *Sınıf Yönetimi*. (Ed: Kaya, Z.). Ankara: Pegem A Yayıncılık. ss.1-18.

Arı, Ramazan ve Saban, A. (2000). *Sınıf Yönetimi*. Konya: Mikro Dizgi.

Aydın, Ayhan. (2000). *Sınıf Yönetimi*. 2. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Başar, H. (2001). *Sınıf yönetimi*. 5. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balçı, A. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Boz, İ. (2003). *Sınıf yönetme sanatı*. İstanbul: Zambak Yayınları.
- Büyükkaragöz, S. S., Muşta, M. C., Yılmaz, H. ve Pilten, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş eğitimin temelleri*. Konya: Mikro Yayınları.
- Celep, C. (2000). *Sınıf yönetimi ve disiplin*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1994). *Eğitime giriş*. 5. Baskı. Ankara: Meteksan Matbaacılık,
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 10. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kuran, K. (2002). Öğretmenlik mesleği (niteliği ve önemi). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. (Ed. Türkoğlu, A.). Ankara: Mikro Yayınları. ss.253-278.
- Turan, S. (2004). Yönetilme ilgili temel teori ve yaklaşımlar. *Sınıf Yönetimi*. (Ed: Şişman, M. ve Turan, S.). Ankara: Pegem A Yayıncılık. ss.1-10.

EXTENDED ABSTRACT

Student Information Levels on Important Women Persons in Turkish

Introduction

The social information aimed at educating effective citizens attains this goal because every individual in the society has equal rights without being a woman or a man. To this end, the 2005 social studies program has added benefits and activities related to the development of women's rights. 6. "The examples of women's position in Turkish history and interpretations in terms of the development of women's rights" (MoNE, 2005), which is included in the section of "Power of the Democracy" in the field of Power, Management and Society. It is desired to examine the development process of Turkish women's rights by making use of the sample cases and cases given in chronological order especially with the help of the students. Thus, it is expected that the students should have an idea about the activities of the important female figures in Turkish history and their activities.

The Purpose of the study

The main aim of this research is to reveal the knowledge levels of the 7th grade students of middle school in the history of Turkish female personalities and female heroes.

Research Model

In this research descriptive scanning

Study group

The study's study group consists of 199 7th grade students studying in three secondary schools in the Niğde province during the fall semester of 2016-2017 academic year. model is used.

Data collection

Information test was used as data collection tool. In the information test, women who were listed in the Turkish history and who showed heroism and women who showed the characteristic of being first in certain professions with the declaration of the republic were chosen.

Analysis of Data

SPSS 18 package program was used in the analysis of the data in the study. In solving the questions; Frequency (f) and percent (%) of descriptive statistics are used. The t-test was used to test the effect of the dependent variable on two independent variables

Results

When the student knowledge levels of the important female figures in the Turkish history of the students are examined; Sabiha Gökçen with 84.9% of the students most recognized; Tansu Çiller with 57.3%; It is seen that Halide Edip Adıvar with 43.7%. The least familiar female personalities were Rafet Angen with 17.1%; Nurcan Taylan with 19.1% and Filiz Dinçmen with 19.6%.

when the results of the t-test are examined for the difference in the level of knowledge of the students about the important female figures in Turkish history according to their genders; the knowledge level of the students in the study group about the important female figures in the Turkish history did not show any significant difference according to the gender variable [t(33)=-736;P>.05].

Conclusion and Discussion

The level of student knowledge about important female figures in the Turkish history of the students is low. Sabiha Gökçen became the most well-known female figure in the Turkish history with 84.9% of the students. The most important reason for this is that Sabiha Gökçen is included in the social studies textbook, there is an airport in Istanbul on behalf of him and his life in the social environment is much more common in daily life. For this reason, Sabiha Gökçen took place in the minds of the students. Other female figures most familiar with the students are Halide Edip Adıvar (43.7%) and Safiye Ali (40.2%), the first prime minister, Tansu Çiller (57.3%) and national struggle heroes, writers, politicians and academicians. Again, the recognition of these female figures in the social science textbooks can be shown to take their photos. It can also be said that the frequent passage of Tansu Çiller's name on television and social media, and the readings of many novels of Halide Edip Adıvar by the students, also helped to increase their recognition. According to the result of the study, it is suggested that students should post banners containing information about these personalities in the corridors of the school, to observe documents related to these figures and to give homeworks in order to increase the knowledge level about female heroes and personalities.